

KRITÉRIA HODNOCENÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY PRO ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

PRO OBORY:

41-41-M/01 Agropodnikání

28-42-L/01 Chemik operátor

78-42-M/05 Přírodovědné lyceum

64-41-L/51 Podnikání

Profilovou část MZ z ČJL tvoří 2 dílčí zkoušky: písemná práce (40 %) a ústní zkouška (60 %).

Žák musí úspěšně splnit obě dílčí zkoušky profilové části:

- **písemná práce**
 - pro úspěšné složení musí žák získat 12 bodů z celkových 30 bodů – kritéria pro hodnocení písemné práce viz níže
- **ústní zkouška**
 - o pro úspěšné složení musí žák získat 13 bodů z celkových 33 bodů – kritéria pro hodnocení ústní zkoušky viz níže

HODNOCENÍ PÍSEMNÉ PRÁCE

BODOVÁ ŠKÁLA	HODNOCENÍ
30–28	výborný
27–23	chvalitebný
22–17	dobrý
16–12	dostatečný
11–0	nedostatečný

HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

BODOVÁ ŠKÁLA	HODNOCENÍ
33–30	výborný
29–25	chvalitebný
24–18	dobrý
17–13	dostatečný
12–0	nedostatečný

Hodnocení písemné práce a ústní zkoušky v poměru 40 %: 60 % bude rozhodující pro výslednou známku z profilové části MZ z ČJL.

Profilová část maturitní zkoušky z předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – kritéria hodnocení PÍSEMNÉ PRÁCE

Oblast hodnocení	Dílčí části hodnocení	Bodové hodnocení	Vnitřní podmínky hodnocení
1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií	1A Korespondence výsledného textu se zadáním, obsahem a tématem 1B Naplnění komunikační situace (slohový postup a útvar) 1C Rozsah textu – minimálně 250 slov	max. 10 bodů	<i>Při nesplnění kteréhokoli kritéria uvedeného v dílčích oblastech hodnocení je práce hodnocena 0 body (nedostatečně).</i>
2. Funkční užití jazykových prostředků s ohledem na jazykovou normu	2A Pravopis a tvarosloví 2B Adekvátní výběr jazykových prostředků, přiměřenost pojmenování dané skutečnosti	max. 10 bodů	
3. Kompoziční výstavba textu	3A Koheze textu (syntax, konexe, odkazování v textu, prostředky textové návaznosti) 3B Výsledná koherence textu (strukturování na odstavce, členění na úvod, stať a závěr, způsob argumentace, ne/souvislost uváděných informací)	max. 10 bodů	
Maximální počet bodů		30	
Minimální počet bodů nutný k úspěšnému složení zkoušky		12	<i>Pokud žák získá méně než 12 bodů, neuspěl. (Písemnou práci opakuje v opravném termínu.)</i>

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	Text neodpovídá zadanému útvaru	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadanému útvaru	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadanému útvaru	Text v zásadě odpovídá zadanému útvaru	Text odpovídá zadanému útvaru	Text plně odpovídá zadanému útvaru
2A	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (15 a více chyb)	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve značné míře (12–14 chyb)	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (9-11 chyb)	Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují místy (5-8 chyb)	Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen sporadicky (3-4 chyby)	Pravopisné a tvaroslovné chyby se nevyskytují vůbec či se vyskytují jen ojediněle (1–2 chyby)
2B	Slovní zásoba je chudá až primitivní. V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně použité výrazy. Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je chudá. V textu se ve větší míře vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše chudá. V textu se často vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je dostačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. V textu se místy vyskytují nevhodně zvolené výrazy. Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je spíše bohatá. V textu se jen ojediněle vyskytnou nevhodně zvolené výrazy. Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.	Slovní zásoba je bohatá, rozmanitá, volba slov je plně funkční. V textu se nevyskytují nevhodně zvolené výrazy.
3A	Výstavba větných celků je jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve vysoké míře.	Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. · Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují ve větší míře. Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují občas. Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. Místy se v textu objevují syntaktické nedostatky. · Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta	· Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. Syntaktické nedostatky se v textu vyskytují jen ojediněle. Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. · Syntaktické nedostatky se v textu téměř nevyskytují.
3B	Text je chaotický. Členění je nelogické. Text je argumentačně nezvládnutý. Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	Kompozice textu je nepřehledná. V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	· Kompozice textu je spíše nahodilá. V členění textu se často vyskytují nedostatky. Argumentace je občas nesrozumitelná. Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je v zásadě vyvážená. Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je v zásadě srozumitelná. Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je srozumitelná. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	Kompozice textu je precizní. Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. Argumentace je velmi vyspělá. Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

U žáků s PUP (TP, ZP, SP, SPUO) bude přihlíženo k doporučení školského poradenského zařízení (viz dodatek-Úpravy podmínek)

ČJL – KRITÉRIA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY – STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

KRITÉRIUM	OVĚŘOVANÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI	BODOVÉ HODNOCENÍ
1.ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	ČÁST A) • zasazení výňatku do kontextu díla • téma a motivy • časoprostor • kompoziční výstavba díla • literární druh a žánr	max.5 bodů
	ČÁST B) • vypravěč / lyrický subjekt • postava/y • vyprávěcí způsoby • typy promluv	max. 5 bodů
	ČÁST C) • jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • tropy a figury a jejich funkce ve výňatku • veršová výstavba • kompoziční výstavba výňatku	max.5 bodů
2.LITERÁRNĚHISTORICKÝ KONTEXT LITERÁRNÍHO DÍLA	• kontext autorovy tvorby • literární / obecně kulturní kontext	max. 5 bodů
3. ANALÝZANEUMĚLECKÉHO TEXTU	ČÁST A) • slohový postup • funkční styl a jeho rysy • slohový útvar	max. 3 body
	ČÁST B) • gramatické znalosti • lexikální znalosti • morfologické znalosti • syntaktické znalosti	max. 5 bodů
4.ZÁSADY JAZYKOVÉ KULTURY	• výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury	max. 5 bodů
CELKEM		33 bodů

Pokud žák získá méně než 13 bodů, neuspěl. (Ústní zkoušku opakuje v opravném termínu.)

Dodatek č. 1 ke Kritériím hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Úpravy podmínek pro konání maturitní zkoušky pro žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek (PUP MZ)

Úpravy podmínek pro konání maturitní zkoušky

Žáky s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky (PUP MZ) definuje § 1 písm. c) vyhlášky č. 177/2009 Sb. Žákem s přiznaným uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky se podle této vyhlášky rozumí žák nebo uchazeč uvedený v § 16 odst. 9 školského zákona, žák nebo uchazeč s vývojovými poruchami učení nebo zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení, kterému je na základě jeho žádosti umožněno konat maturitní zkoušku za podmínek odpovídajících jeho potřebám.

Na základě Přílohy č. 2 vyhlášky č. 177/2009 Sb. jsou žáci s PUP MZ členěni do čtyř kategorií podle typu vzdělávacích potřeb a do skupin 1 až 3 podle míry požadovaných uzpůsobení, v Příloze č. 3 k vyhlášce jsou definovány možnosti uzpůsobení maturitní zkoušky.

Kritéria hodnocení výsledků zkoušek jsou shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků. Při hodnocení písemné práce a ústní zkoušky z českého jazyka a literatury se zohledňují symptomy uvedené v doporučení vystaveném školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Hodnocení zkoušek profilové části maturitní zkoušky u žáků s přiznaným uzpůsobením maturitní zkoušky (dále jen PUP MZ)

Při hodnocení ústní zkoušky se zohledňují symptomy uvedené v doporučení uvedené v části C. Při hodnocení ústní zkoušky jsou zohledněny během řízeného rozhovoru žakovy speciální vzdělávací potřeby. Zkoušející volí takový způsob zkoušení, který vyhovuje speciálním vzdělávacím potřebám konkrétního žáka (např. navýšení času na přípravu – dle doporučení, pomalejší tempo, návodné otázky, opakování otázek, citlivý oční kontakt, vizuální stimul, pokud je tento možný apod.).

Kritéria hodnocení výsledků zkoušek žáků s PUP MZ jsou shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků.

Ústní zkouška ČJL

Při hodnocení ústní zkoušky se zohledňují symptomy uvedené v doporučení. Při hodnocení ústní zkoušky jsou zohledněny během řízeného rozhovoru žákovy speciální vzdělávací potřeby. Zkoušející volí takový způsob zkoušení, který vyhovuje speciálním vzdělávacím potřebám konkrétního žáka (např. navýšení času na přípravu – dle doporučení, pomalejší tempo, návodné otázky, opakování otázek, citlivý oční kontakt, vizuální stimul, pokud je tento možný apod.).

Kritéria hodnocení výsledků zkoušek žáků s PUP MZ jsou shodná s kritérii hodnocení intaktních žáků.

Písemná zkouška ČJL

Hodnocení písemných prací žáků s PUP MZ vychází primárně z kritérií hodnocení, která jsou stanovena pro žáky intaktní. Chyby či nedostatky, které jsou pro písemný projev žáka s PUP MZ v rámci písemné práce typické a které by se mohly promítnout do hodnocení písemné práce v příslušném oddíle (deskriptoru) kritérií hodnocení, jsou označeny jako symptomy a jsou konkrétně specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení (dále jen doporučení).

Pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ s následným výčtem symptomů, které se týkají písemné práce, musí být tyto symptomy při hodnocení zohledněny, a to navýšením hodnocení příslušného kritéria (deskriptoru) **o 1 bod**.

Pokud v doporučení nejsou uvedeny žádné konkrétní symptomy (např. žák má pouze navýšen čas na vypracování písemné práce z jiných zdravotních důvodů, má nárok na kompenzační pomůcky nebo text zapisuje na počítači), hodnocení písemné práce se v žádném kritériu (deskriptoru) nenavýšuje.

Jestliže jsou v doporučení uvedeny pouze „další specifické chyby“ (např. vynechávání písmen, slabik apod.), jsou tyto chyby tolerovány, hodnocení písemné práce se však v žádném kritériu nenavýšuje.

Hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury žáků s PUP MZ v jednotlivých deskriptorech a komentáře k němu ukazuje následující tabulka:

1A	Téma, obsah	Kritéria hodnocení stejná jako u žáků intaktních. Hodnocení se nenavyšuje. Text v rozsahu pod 250 slov se dle pravidel nehodnotí ani u žáků s přizpůsobením, k napsání PP v požadovaném rozsahu slouží navýšení času pro vypracování PP uvedeném v doporučení
		Pokud v této části žák s PUP získá 0 bodů (text se vůbec nevztahuje k zadanému tématu, nesplnil rozsah), platí stejná pravidla jako pro žáka intaktního, tj. práce se dále nehodnotí.
1B	Komunikační situace, slohový útvar	Kritéria hodnocení stejná jako u žáků intaktních. Hodnocení se nenavyšuje. Pokud v této části žák s PUP získá 0 bodů (práce prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného slohového útvaru), platí stejná pravidla jako pro žáka intaktního, tj. práce se dále nehodnotí.
2A	Pravopis, tvarosloví, slovotvorba	Hodnocení se navyšuje o 1 bod na základě doporučení o toleranci chyb v oblasti pravopisu, tvarosloví a slovotvorby (např. aplikace gramatických pravidel, asimilace hlásek apod.), pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ a následuje výčet symptomů.
2B	Lexikum	Hodnocení se navyšuje o 1 bod na základě doporučení o toleranci chyb v oblasti v oblasti lexika, pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ a následuje výčet symptomů.

3A	Větná syntax, textová koheze	Hodnocení se navyšuje o 1 bod na základě doporučení o toleranci chyb v oblasti syntaxe a větné návaznosti (např. chyby v interpunkci, nedostatky ve slovosledu) pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ a následuje výčet symptomů.
3B	Nadvětná syntax, koherence textu	Hodnocení se navyšuje o 1 bod na základě doporučení o toleranci chyb v oblasti textové syntaxe (např. obtíže s kompoziční výstavbou textu) pokud je v doporučení zaškrtnuta položka „tolerance diagnostikovaných symptomů v písemném projevu“ a následuje výčet symptomů.

Schváleno předmětovou komisí dne 26.8. 2026

Mgr. Alena Kaňová

**Zpracovaly: Mgr. Alena Kaňová, Mgr. Alena Bradová,
Mgr. Miroslava Víchová**

Datum zpracování: 26.8.2026